EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 11 19
COM(2025) 697 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai Reglamentu (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų

(1) PAGRINDINIAI FAKTAI

2011 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų[1] 3 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 10 straipsniu Komisijai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Pagal to reglamento 9 straipsnio 2 dalį įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus suteikti penkerių metų laikotarpiui nuo 2011 m. rugpjūčio 11 d. Šie įgaliojimai savaime pratęsiami penkerių metų laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo.

Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki kiekvieno penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija turi parengti naudojimosi suteiktais įgaliojimais ataskaitą. Pirmąją ataskaitą Komisija pateikė 2015 m.[2] lapkričio mėn., antrąją – 2020 m. gruodžio mėn.[3] Po kiekvienos iš šių dviejų ataskaitų įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus buvo automatiškai pratęsti penkerių metų laikotarpiui, nes nei Europos Parlamentas, nei Taryba šių įgaliojimų neatšaukė pagal 9 straipsnio 3 dalį.

Šis dokumentas yra trečioji Komisijos naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais jai Reglamentu (ES) Nr. 691/2011, ataskaita. Ji apima 2020–2025 m. laikotarpį.

(2) KOMISIJOS NAUDOJIMASIS DELEGUOTAISIAIS ĮGALIOJIMAIS PAGAL REGLAMENTĄ (ES) Nr. 691/2011

Nuo paskutinės ataskaitos, kuri buvo pateikta 2020 m., Komisija priėmė tris Komisijos deleguotuosius reglamentus.

- Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/125[4] buvo iš dalies pakeisti Reglamento (ES) Nr. 691/2011 I–V priedai, kaip nuodyta toliau.
    - Atnaujintas Reglamento (ES) Nr. 691/2011 I priede pateiktas į orą išmetamų teršalų ir ataskaitos duomenų sąrašas, siekiant jį suderinti su: i) šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių duomenys teikiami pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, sąrašu; ii) gairėmis dėl į orą išmetamų teršalų inventorių pagal Tolimų tarpvalstybinių oro

[1] OL L 192, 2011 7 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/691/oj.

[2] 2015 m. lapkričio 23 d. Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai Reglamentu (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų, COM(2015) 577 *final*.

[3] 2020 m. gruodžio 2 d. Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai Reglamentu (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų, COM(2020) 776 *final*.

[4] 2021 m. lapkričio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/125, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų I–V priedai, (OL L 20, 2022 1 31, p. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/125/oj).

teršalų pernašų konvenciją ir iii) Teršalų išmetimo nacionalinių ribų direktyvoje[5] nustatytomis apibrėžtimis.

- Siekiant prisidėti prie klimato politikos įgyvendinimo, pagal II priedą dabar reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų suskirstytus valdžios sektoriaus mokestinių pajamų iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos ir kitų CO_2 mokesčių duomenis.
- III priedo C ir E lentelės išbrauktos siekiant sumažinti valstybėms narėms tenkančią naštą. Tose lentelėse teikiama informacija tapo nebereikalinga ES suvestiniams rodikliams rengti, nes Eurostatas sukūrė naują metodą, grindžiamą kitais lengvai prieinamais duomenimis.
- IV priede dėl aplinkos apsaugos išlaidų sąskaitų išskiriamos šios skirtingos ekonominės veiklos vykdytojų rūšys: pagalbinė bendrovių veikla, bendrovės kaip antriniai ir specialios paskirties paslaugų teikėjai ir namų ūkiai kaip vartotojai.
- V priedo dėl aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių ir paslaugų sektoriaus taikymo sritis buvo išplėsta, kad apimtų ne tik rinkos veiklos dalį, bet visą ekonomiką.
- Europos aplinkos ekonominių sąskaitų duomenų teikimo terminai buvo sutrumpinti, kad sąskaitos būtų naudingesnės formuojant politiką.

- Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2025/472[6] nustatytas reikalavimas perduodant aplinkos sąskaitų duomenis naudoti statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (NACE) 2.1 red. ir iš dalies pakeistas Reglamentas (ES) Nr. 691/2011, siekiant atnaujinti atitinkamų priedų duomenų perdavimo reikalavimus ir vietoje NACE 2 red. naudoti NACE 2.1 red. (naujausią versiją).
- Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2025/1131[7] į Europos aplinkos sąskaitas įtrauktos investicijos į klimato kaitos švelninimą ir nustatytas Aplinkos apsaugos tikslų statistinis klasifikatorius.

[5] 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB, (OL L 344, 2016 12 17, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284/oj).

[6] 2024 m. rugsėjo 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2025/472, kuriuo dėl nuorodų į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 691/2011, (OL L, 2025/472, 2025 3 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/472/oj).

[7] 2025 m. kovo 26 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2025/1131, kuriuo dėl investicijų į klimato kaitos švelninimą ir Aplinkos apsaugos tikslų klasifikatoriaus taikymo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 691/2011, (OL L, 2025/1131, 2025 6 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1131/oj).

Norint pasiekti tikslą ne vėliau kaip 2050 m. ES užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, būtina turėti klimato kaitos švelninimo, be kita ko, susijusių investicijų, duomenis. Todėl į Europos aplinkos sąskaitas buvo įtraukti su kitomis investicijomis į klimato kaitos švelninimą susiję rodikliai. Duomenys apima visus ekonomikos sektorius ir visas veiklos rūšis. Reglamento (ES) Nr. 691/2011 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2024/3024, 10 straipsnyje konkrečiai nurodyta, kad Komisija turi priimti deleguotąjį aktą.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 691/2011 3 straipsnio 3 dalį tuo pačiu Komisijos deleguotuoju reglamentu senasis Aplinkos apsaugos veiklos klasifikatorius taip pat pakeistas Aplinkos apsaugos tikslų statistiniu klasifikatoriumi. Šis naujasis klasifikatorius turi būti taikomas IV, V ir VIII priedams. 3 straipsnio 3 dalimi Komisijai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kai reikia atnaujinti priedą siekiant atsižvelgti į aplinkos, ekonomikos ir technikos pokyčius.

Visi šie reglamentai yra minėtu reglamentu nustatytų kintamųjų, statistinių klasifikatorių ir ataskaitos lentelių techniniai atnaujinimai. Atnaujinimai buvo būtini siekiant patenkinti ES informacijos poreikius, susijusius su Europos žaliuoju kursu, arba prisitaikyti prie naujų statistikos standartų, pvz., klasifikatorių.

Rengiant visus minėtus Komisijos deleguotuosius reglamentus buvo surengtos atitinkamos konsultacijos, taip pat ir su ekspertais. 2021–2024 m. gegužės mėnesiais surengtuose posėdžiuose konsultuotasi su Eurostato aplinkos sąskaitų darbo grupe ir piniginių aplinkos sąskaitų ir statistikos darbo grupe. 2021–2024 m. spalio mėnesiais konsultuotasi su sektorių ir aplinkos statistikos ir sąskaitų direktorių ekspertų grupe. Apie tai deramai pranešta Europos Parlamentui ir Tarybai.

Artimiausiu metu Komisijai gali prireikti toliau naudotis 3 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 10 straipsniu jai suteiktais įgaliojimais, kad geriau patenkintų dabartinės ir būsimos ES politikos duomenų poreikius.

(3) IŠVADOS

Komisija tinkamai naudojosi deleguotaisiais įgaliojimais ir siūlo Europos Parlamentui ir Tarybai susipažinti su šia ataskaita.

Komisija mano, kad ji turėtų toliau turėti galimybę naudotis jai Reglamentu (ES) Nr. 691/2011 suteiktais įgaliojimais, nes ateityje jai gali reikėti priimti deleguotuosius aktus atsižvelgiant į statistinių metodikų pažangą ir siekiant pakoreguoti prioritetus, kad būtų patenkinti nauji poreikiai, susiję su informacija apie aplinką.